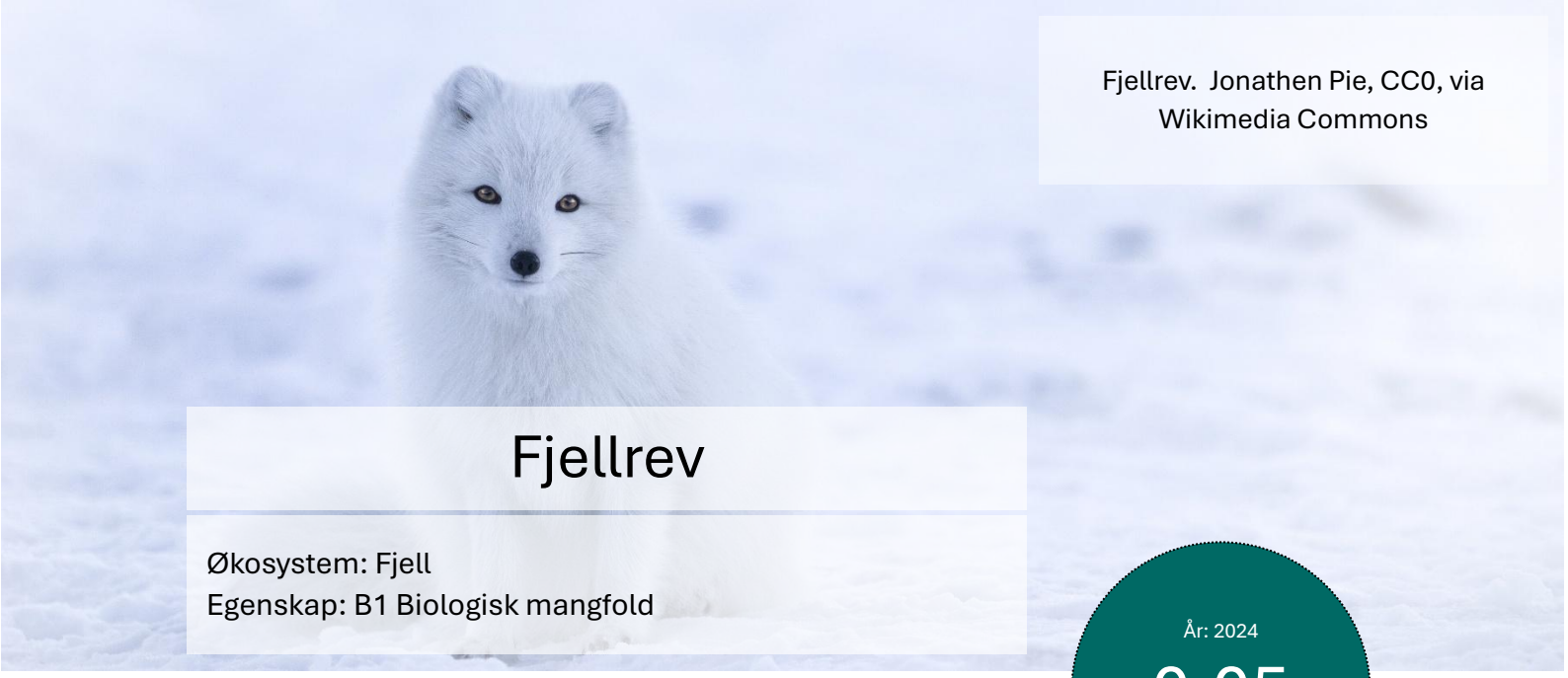

Fjellrev. Jonathen Pie, CC0, via Wikimedia Commons

Fjellrev

Økosystem: Fjell
Egenskap: B1 Biologisk mangfold

År: 2024

0,05

[0,03-0.06]

Om indikatoren

Fjellrev er en arktisk og alpin spesialist. Populasjonene av denne arten i dag er små og fragmenterte som følge av tidligere overbeskatning gjennom jakt. Fjellreven er sårbar for klimaendringer, særlig indirekte ved at våtere og varmere vintre fører til nedgang i smågnagerbestandene, som er dens viktigste matkilde. Den påvirkes også negativt av konkurranse med rødrev, effektene av små og isolerte bestander, samt en rekke menneskeskapte forstyrrelsesfaktorer. Det finnes et nasjonalt avlsprogram for fjellrev, som er hovedårsaken til at vi ser bestandsøkning i enkelte områder.

Påvirkningsfaktorer

Klimaendringer fører til lavere og sjeldnere bestandstopper av lemen og andre smågnagere, noe som fører til lavere reproduksjon (færre kull og lavere kullstørrelser) og lavere overlevelse hos fjellreven og andre smågnagerspesialister. Samtidig gjør klimaendringer, utbygging og økt ferdsel i fjellet det lettere for rødrev å overta deler av fjellrevens leveområder gjennom at næringsgrunnlaget i fjellet stabiliseres. At fjellrevbestanden nå er økende, skyldes pågående bevaringstiltak, avl og utsetting, støtteföring samt aktiv kontroll av rødrevbestanden i utvalgte fjellområder.

Hvordan måles indikatoren

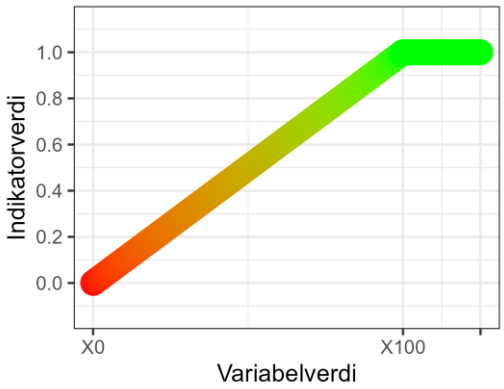
Fjellrev har sitt eget overvåkingsprogram, og vi har detaljert kunnskap om antall fjellrev gjennom overvåking av kjente bestander. Årlige bestandstall finnes i rovbase. Programmet benytter blant annet DNA-prøver og fangst-gjenfangst for å estimere bestandsstørrelsen.

Sist oppdatert: 29.10.2026

Hvordan beregnes indikatoren

Referansetilstanden og skalering

Referansetilstanden er definert gjennom skaleringsverdien X_{100} som en bestandsstørrelse beregnet for hver enkelt kommune, basert på mengden egnet habitat og antatt størrelse på reviret til fjellrev i habitater med ulik produktivitet. For eksempel er referanseverdien for Rendalen kommune 14,8 reproduserende individer.
Det nedre referansenivået, X_0, er definert som fullstendig fravær av fjellrev. Se Figur 1.

Figur 1. Generisk figur som illustrerer forholdet mellom variabelverdiene og indikatorverdiene

Les mer om hvordan indikatoren beregnes her

Usikkerhet

Den rapporterte usikkerheten (konfidensintervallet) reflekterer usikkerheten i de underliggende beregningsmodellene. Det er lav usikkerhet rundt datagrunnlaget, og noe større usikkerhet knyttet til skaleringsverdiene. Indikatoren beregnes som del av Naturindeksen, og mer informasjon om usikkerhet finnes deres nettsider.

Hvordan skal endringer i indikatorverdien tolkes

En indikatorverdi på 1 betyr at den gjennomsnittlige fjellrevbestanden i hver kommune er like stor eller større enn det vi forventer under referansetilstanden. Verdier som nærmer seg null, indikerer at bestandsstørrelsen er avtagende.

Kilde

Kolstad, A. 2026. Arctic fox [Fjellrev] (ID: NO_AFOX_001) v. 1.0.0. ecRxiv: https://github.com/NINAnor/ecRxiv/tree/main/indicators/NO_AFOX_001

Anbefalt sitering

Kolstad, A. og Bjørkvoll, E. (red). 2026. Faktaark for fjellrev. Økologisk tilstand i fjell for 2026. Norsk Institutt for Naturforskning.

Sist oppdatert: 29.10.2026